

УДК 657.2

Овчарик З.Д., к.е.н.

ВП НУБіП України «Ніжинський агротехнічний інститут»

АКТУАЛЬНІСТЬ ВВЕДЕННЯ І ПРОДОВЖЕННЯ ТЕРМІНУ СТЯГНЕННЯ ВІЙСЬКОВОГО ЗБОРУ ТА ЙОГО ОБЛІК

Розглянуто порядок нарахування військового збору, особливості оподаткування деяких видів доходів та облікове відображення військового збору. Обґрунтовано важливість продовження терміну стягнення даного збору в нелегкі часи для нашої країни.

Ключові слова: військовий збір, оподаткування, доходи, розрахунки за податками і платежами.

Ovcharyk Z.

INTRODUCTION AND PROLONGATION RELEVANCE OF COLLECTION PERIOD OF MILITARY TAX AND ITS ACCOUNTING

Calculation procedure of the military tax, some types of income taxation peculiarities and accounting display of the military fee are examined.

The funds, which come from the military tax into the budget, are used to finance the needs of Ukraine defence, for this reason timely and full payment of the fee is of utmost importance to reinforce the defence of this country.

The object of taxation is determined, this is income in the form of: wages; other incentive pay and entitlement payment; other benefits and tangible rewards calculated (paid, granted) to the taxpayer according to the employment relationship; payments under the contracts of civil law; wins in state and non-state lottery, player's winning got from the organizer of gambling.

Tax payers: individual persons – residents who receive income from the source of the Ukrainian and foreign origin; individual persons – non-residents who receive income from a source of the Ukrainian origin; tax agents.

It is found out that military tax is charged from the funeral expenses of women who are on parental leave. Under the circumstances that the employer provides some employees with financial aid on the ground of their written request about the burial cost or improper charitable financial assistance, the amount of such payments is not included in wages, so is not considered to be an object of military taxation. The child's mother or another insured person during the period of leave for taking care of a child under the age of three, can work of her own free will half-time or at home. At the same time she retains the right to receive benefits during the period of leave for taking care of a child. Thus, if an employer pays such worker, who is on parental leave, salary or other types of income, that are systematic, are also the object of military taxation.

The Cabinet of Ministers of Ukraine offers the Verkhovna Rada of Ukraine to preserve the rate of military taxation till 2016 within the framework of tax reform. Military tax is very useful and important in difficult times for this country. So now it is not quite appropriate to reason about the expediency of tax implementation. Each period of state development demands new approaches to governance issues, including those related to taxation. The importance of collection period prolongation of the tax in difficult times for this country is proved.

Keywords: military tax, taxation, income, accounts for taxes and fees.

Овчарик З.Д.

АКТУАЛЬНОСТЬ ВВЕДЕНИЯ И ПРОДЛЕНИЯ СРОКА ВЗЫСКАНИЯ ВОЕННОГО СБОРА И ЕГО УЧЕТ

Рассмотрен порядок начисления военного сбора, особенности налогообложения некоторых видов доходов и учетное отражение военного сбора. Обоснованно важность продолжения срока взыскания данного сбора в нелегкие времена для нашей страны.

Ключевые слова: военный сбор, налогообложение, доходы, расчеты по налогам и платежам.

Постановка проблеми у загальному вигляді і її зв'язок з важливими науковими та практичними завданнями. З 03.08.2014 року до 1 січня 2015 року кожен громадянин України буде віддавати 1,5% своєї зарплати для потреб країни.

Військовий збір – не вигадка українського уряду. Це світова практика. Наприклад, є таке поняття, як поштово-податкова марка. Військовий податок було введено у СРСР у 1941 році [8].

В Україні введено поняття податкового збору згідно Закону України №1621-VII від 31.07.2014 [1]. Кошти, які надходять до бюджету від військового збору, спрямовуються на фінансування потреб оборони України, тому своєчасна та повна сплата цього збору є надзвичайно важливою для посилення обороноздатності нашої країни.

Об'єктом оподаткування є доходи у вигляді: зарплати; інших заохочувальних та компенсаційних виплат; інших виплат і винагород, які нараховуються (виплачуються, надаються) платнику у зв'язку з трудовими взаємовідносинами; виплат за договорами цивільно-правового характеру; виграшів у державну та недержавну грошову лотерею, виграшу гравця (учасника), отриманого від організатора азартної гри.

Платники збору: фізичні особи — резиденти, які отримують доходи з джерелом їх походження в Україні та іноземні доходи; фізичні особи — нерезиденти, які отримують доходи з джерелом їх

походження в Україні; податкові агенти.

Платники податку, об'єкт оподаткування, порядок розрахунку мають своє місце в певних статтях та роз'ясненнях, але існують проблемні питання, наприклад, щодо оподаткування деяких видів доходу, звітності по військовому збору.

Аналіз останніх досліджень, у яких започатковано вирішення проблеми. Розгляду даного питання приділяють увагу багато бухгалтерів та науковців, зокрема О.Абліцов [6], а також такі дані публікуються у нормативних документах. Дохід в цілях оподаткування військовим збором визначається без вирахування сум податку на доходи фізичних осіб, єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, страхових внесків до накопичувального фонду, у випадках, передбачених законом, тощо. Про це податкова служба вже наголошувала у своїх роз'ясненнях у Базі Знань ЗІР. Також на цьому зроблено акцент і в листі Державної фіскальної служби України від 08.09.2014р. [3]. У випадку виплати доходу на користь фізичної особи у негрошовій формі база оподаткування військовим збором не помножується на натуральний коефіцієнт, який розраховується відповідно до пункту 164.5 Податкового кодексу, оскільки застосування такого коефіцієнта не передбачено нормами пункту 16-1 підрозділу 10 ПКУ [5].

Цілі статті. Метою дослідження є розглянути порядок нарахування військового збору, особливості оподаткування деяких видів доходів та дослідити облікове відображення військового збору. Обґрунтувати важливість продовження терміну стягнення даного збору в нелегкі часи для нашої країни.

Виклад основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням отриманих наукових результатів. Визначено, хто є платниками даного збору, але необхідно також в'яснити, чи стягується військовий збір із допомоги на поховання та з жінок, які перебувають у відпустці по догляду за дитиною. У разі надання працедавцем окремим працівникам матеріальної допомоги за їх заявами у зв'язку з витратами на поховання або нецільову благодійну матеріальну допомогу, то сума таких виплат не входить до складу заробітної плати, тому не розглядається як об'єкт обкладення військовим збором. Мати дитини чи інша застрахована особа в період перебування у відпустці для догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку, за власним бажанням може працювати умовах неповного робочого часу або вдома. Водночас за нею зберігається

право на одержання допомоги за період відпустки для догляду за дитиною. Тож якщо працедавець виплачує на користь такої працівниці, що перебуває у відпустці по догляду за дитиною, зарплатні доходи, які мають систематичний характер, такі виплати є об'єктом обкладення військовим збором. [7].

Важливим питанням є відображення військового збору у бухгалтерському обліку. Головною умовою для прийняття рішення щодо оподаткування доходу військовим збором є дата нарахування такого доходу у бухгалтерському обліку. Виплати, нараховані до 03.08.2014р., але виплачені після цієї дати, оподаткуванню військовим збором не підлягають. Виплати, нараховані після 03.08.2014р. за періоди до цієї дати, підлягають оподаткуванню військовим збором.

У багатьох роз'ясненнях спеціалістів, зокрема податкової служби з цього питання, спостерігаємо зауваження, що окремого рахунку для відображення сум утриманого з доходів фізичних осіб та сплаченого військового збору План рахунків та Інструкція щодо його застосування не передбачають.

Тому суму такого нарахованого (утриманого) збору слід відображати за кредитом субрахунку 642 «Розрахунки за обов'язковими платежами» в кореспонденції з дебетом 661 «Розрахунки за заробітною платою» (якщо об'єкт оподаткування – це зарплата), 685 «Розрахунки з іншими кредиторами» (коли об'єкт оподаткування – винагорода за ЦПД).

У статті Олексія Абліцова [6] наведений приклад розрахунку військового збору із заробітної плати. Заробітна плата працівника складає 2000 грн. Утримуємо ЄСВ: $2000 * 3,6\% = 72$ грн. (Дт 661 Кт 651). Утримуємо ПДФО: $(2000 - 72) * 15\% = 289,2$ грн. (Дт 661 Кт 641/ПДФО). Утримуємо військовий збір: $2000 * 1,5\% = 30$ грн. (Дт 661 Кт 641/ВЗ). Зарплата на руки $2000 - 72 - 289,2 - 30 = 1608,8$ грн. Спостерігаємо, що утримання військового збору відображається по кредиту субрахунку 641 «Розрахунки за податками».

В свою чергу в конфігураціях 1С вже реалізовано утримання військового збору. Додано новий вид ставки ПДФО "Військовий збір". В довіднику "Податки" додано новий елемент "Військовий збір". В довіднику "Види доходів ПДФО" для кожного виду доходу визначається, чи є він базою для військового збору. Для таких видів доходу заповнюється реквізит "Вид ставки військового збору" (за замовчуванням реквізит заповнений для доходів з кодом 101 та 102). Доходи, що враховуються для розрахунку військового збору, при

розрахунку ПДФО відображаються по спеціальному виду доходу з кодом "ВЗ". При розрахунку військового збору враховуються всі доходи, нараховані в розрахунковому періоді, без врахування того, за який період проведено нарахування. Порядок відображення в бухгалтерському обліку утримання військового збору задається в довіднику "Способи відображення зарплати в регламентованому обліку" в спеціальному елементі "Відображення військового збору". За замовчуванням для відображення використовується рахунок обліку 642 "Розрахунки по обов'язкових платежах". В якості рахунку обліку можна використовувати і інший рахунок, але обов'язковим є заповнення у такого рахунка субконто "Податки" зумовленим елементом "Військовий збір". Для правильного формування платіжних документів по військовому збору слід заповнити налаштування перерахунків в реєстрі відомостей "Параметри платіжних документів по внескам у фонди" для кожної організації. При використанні обробки "Формування платіжних документів по внескам у фонди" крім платіжних документів по ЄСВ та ПДФО буде формуватись також документ по сплаті військового збору. Щоб вказати параметри військового збору в реєстрі "Параметри платіжних документів по внескам у фонди" в якості поля "Стаття податкової декларації" слід вказати зумовлений елемент "Військовий збір" з довідника "Податки".

Вважаємо, що доцільно застосовувати для нарахування військового збору субрахунок 642 «Розрахунки за обов'язковими платежами» і складати такі кореспонденції рахунків: утримання військового збору Дт 661 Кт 642, сплата військового збору Дт 642 Кт 311. Відповідно до Інструкції про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій, затвердженої наказом Міністерства фінансів України від 30.11.1999 р. № 291 [2], на субрахунку 642 ведеться облік розрахунків за зборами (обов'язковими платежами), які справляються відповідно до чинного законодавства й облік яких не ведеться на рахунку 65 «Розрахунки зі страхування».

Вважаємо правильним застосування штрафів за несплату. У разі, коли податковий агент не нарахував, не втримав або не сплатив військовий збір, для нього передбачена фінансова відповідальність згідно п. 127.1 Податкового кодексу України [5]. Штрафні санкції складають 25% суми збору, що підлягає нарахуванню – за перше порушення, 50% суми збору – за друге порушення, 75% суми збору –

за третє порушення.

Щодо звітності по військовому збору, то листом ДФСУ №6390/7/99-99-17-02-01-17 [4] вказано необхідність подання уточнюючого розрахунку до форми 1ДФ за третій квартал 2014 року, в якому має відобразитися інформація про суми утримання військового збору. Після появи нової форми звіту по військовому збору, податкова служба пропонує подати новий звітний або уточнюючий розрахунок за третій квартал. У новому звітному чи уточнюючому розрахунку 1ДФ за третій квартал має вказуватися лише загальна сума нарахованих у звітному періоді доходів у вигляді процентів та доходів, із яких утримується військовий збір, і загальна сума утриманого з них податку. Відповідно до пункту 119.2 ПКУ, у разі виправлення помилок у формі 1ДФ, які призвели до збільшення або зменшення податкових зобов'язань, до платника податків застосовується штраф в розмірі 510 грн. за перше порушення та 1020 грн. за друге протягом року порушення. У випадку уточнення звіту по військовому збору за третій квартал 2014 року маємо як раз таку ситуацію.

Податкова служба зглянулася та написала у листі №6390/7/99-99-17-02-01-17 [4] що, оскільки необхідність подання уточнюючого розрахунку виникла не з вини платників податків, то вона не буде застосовувати відповідальність по пункту 119.2 ПКУ. Дуже прикро, що нової форми податкового розрахунку не затверджено.

Висновки. Військовий податок є дуже доречним і важливим у нелегкі часи для нашої країни. Тож наразі не зовсім доречно розмірковувати про доцільність введення податку. Кожен період розвитку держави вимагає нових підходів щодо питань управління, у тому числі щодо оподаткування. Кабінет міністрів України пропонує Верховній Раді України в рамках податкової реформи зберегти норму про стягування військового збору до 2016 року, Про це йдеться в проекті закону про внесення змін до Податкового кодексу України (№5079). Хочеться підтримати таке рішення і сподіваємося, що внесок кожного українця принесе значну користь і сприятиме розвитку держави. Своєчасна та повна сплата цього збору є дуже важливою у ході наших реалій.

1. Закон України «Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких інших законодавчих актів України» від 31.07.2014 №1621-VII. Спосіб доступу: <http://www.liga.net>.
2. Інструкції про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій,

затвердженої наказом Міністерства України від 30.11.1999 р. № 291. Спосіб доступу: [//http. www.liga.net](http://www.liga.net).

3. Лист Державної фіскальної служби України від 08.09.2014 № 3095/6/99-99-17-03-03-15 «Про розгляд листа щодо оподаткування військовим збором доходів фізичних осіб». Спосіб доступу: [//http. www.liga.net](http://www.liga.net).
4. Лист Державної фіскальної служби України від 06.10.2014 №6390/7/99-99-17-02-01-17 «Звітність по військовому збору за III квартал 2014 року». Спосіб доступу: [//http. www.liga.net](http://www.liga.net).
5. Податковий кодекс України: за станом на 2 грудня 2010 р. // Голос України. – 2010. – № 229–230 (4979–4980). – С. 4–62. Спосіб доступу: [//http. www.liga.net](http://www.liga.net).
6. Абліцов О. Приклад розрахунку військового збору із заробітної плати. Спосіб доступу: [// http://byhgalter.com](http://byhgalter.com)
7. Військовий збір: актуальні запитання і відповіді. // Альфа аудит ЛТД. Спосіб доступу: <http://alfaaudit.com.ua>
8. Зразок заповнення платівки по військовому збору. // Вісник громадської організації «ЗЕОН». Спосіб доступу: <http://zdolbunivcity.net>